

**NORSK FORENING FOR
INDUSTRIELL RETTSBESKYTTELSE**
(Org.nr. 982 372 313)

www.nirnorge.no

SEKRETARIAT:

**H.r.advokat Nils J. Sejersted
c/o Wiersholm, Mellbye & Bech
Ruseløkkveien 26
P.O. Box 1400 Vika, 0115 Oslo**

**Tlf: + (47) 210 210 00, fax 210 210 01
E-mail: nilsj.sejersted@wiersholm.no**

Oslo, 12. februar 2007

HØRINGSUTTALELSE OM FORSLAG TIL ENDRING AV TOLLOVEN § 39

Det vises til høringsbrev av 14. desember 2006 fra Finansdepartementet.

Det er positivt at Finansdepartementet fremmer forslag om å gi tollmyndighetene utvidet hjemmelsgrunnlag for tilbakeholdelse av produkter som krenker immaterialrettigheter.

Piratkopiering er et omfattende problem for næringslivet i Norge. Tollvesenet i Norge beslagla i 2006 piratprodukter for ca. 14 millioner. Verdien er beregnet i forhold til antatt salgssum for ekte vare eksklusiv merverdiavgift. Det er antatt at mellom 2 og 7 prosent av piratproduktene blir stoppet gjennom det norske tollvesenet. Dette betyr at en i markedet for piratprodukter har en omsetning på ca. 300 millioner hvert år i Norge.

Etter dagens ordning kan innehaveren av en immaterialrettighet eller lisensinnehaveren begjære en midlertidig forføyning etter tvangsfullbyrdelsesloven § 15-13. Dersom begjæringen tas til følge pålegger domstolen tollvesenet/tollmyndighetene å holde varer som angitt i kjennelsen tilbake. Pr. idag er det totalt 32 varemerkeiere som har en slik midlertidig forføyning operativ hos tollvesenet. Beslagsprosenten har økt sterkt i de senere år. Forføyningene har en varighet på 12 måneder og kan fornyes for ytterligere 12 måneder dersom det kan påvises krenkelser i forføyningsperioden.

Tollvesenet har i dag alt for beskjedne ressurser til å håndtere alle de 32 rettighetshaverne og mange av beslagene beror på tilfeldigheter. Fordelen med dagens ordning er at tollvesenet gjennom forføyningene har spesifikke varemerker å forholde seg til, og dermed vet hva de skal se etter. Mange av rettighetshaverne har også holdt kurs for tollvesenet slik at tollvesenets personell har kunnskaper om hvordan de kan fastslå om produktene er falske eller ikke.

Lovforslaget vil ikke endre ordningen med midlertidig forføyning etter tvangsfullbyrdelsesloven § 15-13 og tolloven § 39. Derimot åpnes det for en tilleggstjeneste fra tollmyndighetenes side: varsling (på eget initiativ) av rettighetshavere dersom det foreligger en grunnlagt mistanke om at varer som importeres krenker immaterialrettigheter.

Det er ikke foreslått å øke bevilgningene til tollvesenet som følge av den nye ordningen. Det er grunn til å frykte at dette kan lede til at det vil bli noe vilkårlig hvilke rettighetshavere som vil bli underrettet. Det vil også bli nødvendig med en grundig opplæring for tollmyndighetene slik at de faktisk kan vurdere om det foreligger en grunnlagt mistanke. Ettersom dagens ordning innebærer at tollvesenet gis holdepunkter for hva de skal se etter, vil den foreslåtte lovendring mest sannsynlig ikke medføre noen realitetsendring i måten tollmyndighetene arbeider med disse sakene.

Det er foreslått å gi rettighetshaverne mulighet til å benytte seg av et standardskjema ved inngivelse av opplysninger til tollmyndighetene. Dette er et tjenlig virkemiddel. Det er også riktig at bruk av skjemaet ikke er foreslått å bli obligatorisk. Det er grunn til å tro at utfylling av et slikt skjema vil lede til at en del flere rettighetshavere vil prøve å ivareta sine interesser, fordi en del i dag kanskje viker tilbake fra å gå til domstolene og begjære midlertidig forføyning.

Forslaget til endring av tolloven vil gjøre det enklere for rettighetshavere å håndheve sine rettigheter. Samtidig kan nyskapningen vise seg å få svakere virkning enn ønsket, dersom tollmyndighetene ikke tilføres flere ressurser til bekjempelse av piratkopiering, vil. Uten at det tilføres flere ressurser, vil man trolig få like mange beslag som idag, men kanskje fordelt på noen flere rettighetshavere. Oppdagelsesrisikoen blir omtrent den samme som i dag. Det er grunn til nøkternhet med hensyn til hvilken effekt dette kan forventes å ha på omfanget av piratkopieringsvirksomheten.

Den nye hjemmel for tilbakeholdelse som Finansdepartementet foreslår, vil kun gjelde i forhold til import. Dette er for så vidt i overensstemmelse med Norges forpliktelser i henhold til TRIPS-avtalen, men det må anses som uheldig at Norge også i fremtiden vil ha en vesentlig svakere grensekontroll for håndhevelse av immaterialrettigheter enn det nabolandene og EU, dvs. våre viktigste handelspartnere har. I EU, der kontroll- og tilbakeholdelsesmuligheter ikke er begrenset til grensepassering ved import, skjer et stort flertall av tilbakeholdelsene og beslagene nettopp ved andre typer grensepassering enn import.

NIR støtter forslaget fra Finansdepartementet, men påpeker at det kunne vært vurdert å gå enda lenger, ved å la forslaget omfatte all grensepassering. NIR mener også at dersom forslaget skal få så god virkning som ønskelig, er det behov for å tilføre tollmyndighetene mer ressurser.

For Styret i Norsk Forening for Industriell Rettsbeskyttelse

Amund Brede Svendsen
Styrets leder